

Zanimive vesti iz življenja naših rojakov širom ameriških nasebin

V New Yorku so rojaki ustanovili novo društvo z imenom Slovensko Prosvetno Društvo "Bled." Namen društva je gojiti petje, prirejati različne zabave. Člani se delijo v aktivne, častne in podporne. F. Voyska je tajnik.

Slovenski Dom v Pittsburghu bo praznoval svojo 20 letnico obstanka dne 30. maja. Šestnajst slovenskih društev zboruje v njem. Na omenjeni dan bo prirejena posebna veselica, s petjem, igro, deklamacijami, pristo zabavo in plesom.

V La Salle, Illinois, sta kandidirala letos dva Slovencev v mestno zbornico. Eden je bil poražen pri primarnih volitvah, drugi pa pri glavnih. Slovenci se niso dovolj oklenili svojih mož.

V Calumetu, Michigan, je umrl poznani rojak Peter D. Špehar, star 65 let, doma iz Drage pri Vinici. Nahajal se je v Ameriki 45 let.

Slovenska šola za mladino v Chicagi, ki jo vodi društvo Pioneer, 559 S. N. P. J., zaključilo prvo leto 31. maja z bogatim programom.

V Detroitu je umrl rojak Prine, znan pod imenom "Očka." Živel je sam za sebe že več let, toda je rad postregel vsakomur, kdor je prišel k njemu. Zapuščala siva in hčer. V istem mestu je umrla Mrs. Klobučar, mati osmih otrok. Bila ni pri nobenem društvu, in tudi mož je že dve leti bolan.

Cerkvena tla so se udrla pod krsto

Vanceboro, North Carolina, 16. maja. Haas Nelson je petnajst let neprestano zabičeval svoji ženi, da ga ne smejo cerkveno pokopati. Ko je pa umrl pred nekaj dnevi se je žena vseeno premislila, in krsto so nesli v cerkev. Malo minut pozneje so se pa tla pod krsto podala, in raketne zadnje besede glede deportacije. In pričakuje, da bo omeheal njegovo sicer trdo srce ter bo pripustil, da ostane mlada mati v tej deželi.

Mrs. Murn umrla

Smrt je posegla s svojo koso v West Park, kjer je pobrala Mrs. Mary Murn, roj. Skubic, stanujoča na 13404 Astor Ave. Zadnji četrtek je bila odpeljana v bolnico, da bi bila operirana, toda smrt je posegla vmes, Umrla je v nedeljo zjutraj. Ranjka je bila doma iz Ljubljane, v Ameriki je bivala 26 let. Doma zapuščala še mater, tu pa soproga Rudolpha, sina Johna in Rudolpha ter sestro Mrs. Josefo Bernard, ki biva na Holmes Ave. v Collinwoodu. Ranjka je bila stara 43 let in članica društva St. Clair Grove št. 98, W. C. Pogreb se vrši v četrtek dopoldne pod vodstvom A. Grdina & Sons. Naj bo blagi ranjki ohranjen lep spomin! Prizadetim sorodnikom naše iskreno sožalje!

Ljubljanski sejm

V četrtek, 21. maja, se vrši važna seja Pripravljalnega odbora Slovenskega društvenega doma v Euclid, Ohio. Seje naj se udeleže društva in posamezniki, ki se zanimajo za dom in za prireditve 30. in 31. maja. Treba je mnogo ukreniti. Pridite torej!

Zrakoplovi pridejo

Prihodno sredo obišče Cleveland 107 vojaških zrakoplovov, ki se bodo vrnili iz zračnih "manevrov" pri Daytonu in Chicagi.

Bivši senator Pomerene v boju proti naselniškim oblastem o deportaciji

Atlee Pomerene, demokrat, bivši senator Zedinjenih držav, eden najbolj briljantnih odvetnikov, kateremu je že bivši predsednik Coolidge poveril tožbo proti petrolejnemu trustu, ki so osleparili Zedinjene države za nad 100,000,000 dolarjev, se je zavzel za revno mlado zakonsko ženo, kateri preti deportacija. Prišel je iz Washingtona, kjer ima ogromno tožbo proti trustu, da skrbi, da ne bo deportirana Mrs. Julia Pigon, 21 let stara, Elyria, Ohio. Mrs. Pigon je žena ameriškega državljanca, ima dva otroka rojena v Ameriki, toda bo kljub temu deportirana v staro domovino, ker je naselniški oddelek vlade pronašel, da je prišla nepostavnim potom v Ameriko pred 7. leti. Bila je tedaj stara 14 let, in je prišla s svojimi starši. Senator Pomerene je pisal strahovito pismo delavskemu tajniku, republikancu Doak, ki je odločil deportacijo. Pomerene pravi: "Radi argumenta priznamo, da je prekršila naselniške postave, ko je dospela sem, toda njen položaj je danes popolnoma spremenjen. Ona je danes žena in mati. Ali so zgubili naselniški uradi vsak čel za humanitarnosti, da nameravajo odtrgati kos mesa od matere, da hočejo ločiti dojenca od matere, dočim ameriška vlada prezre tako lahko velike zločine? Ako postava v tem slučaju zahteva deportacijo, tedaj bo postava bolj spoštovana, če se jo prekrši, kot če se jo izpolni. Jaz ne poznam mlade žene, niti njene matere, niti nimam nobenega interesa v sem tem slučaju, toda rad bi preprečil, da moja ameriška domovina ne povzroči takega barbarizma, da odtrga otroka od materinskih prsi in pahne mater v sramoto in pogubo, ne da bi bila mati kaj kriva, ker je prišla sem kot otrok." Senator Pomerene dobro pozna delavskega tajnika Doaka, ki ima zadnje besede glede deportacije. In pričakuje, da bo omeheal njegovo sicer trdo srce ter bo pripustil, da ostane mlada mati v tej deželi.

Mati se je obesila iz žaloosti v ječi

Akron, 16. maja. Mrs. Elizabeth Kiss, mati treh otrok, stara 35 let, se je obesila v tukajšnjih okrajnih zaporih. Aretirana je bila, ker je napadla nekega John Guyasa, ki je o njej zelo sramotno govoril. Mati je Guyasa sevarno obstrelila.

Plin in elektrika

Se nismo rešili vprašanje naravnega plina v Clevelandu, ko nam zija zopet nova pošast nasproti — vprašanje mestne elektrike. Baje je mestna elektrarna v tako zanikernem stanju, da jo bo treba opustiti, prodati kompaniji ali pa zabiti v njo deset milijonov. In kdo pravih gospodarji v Clevelandu zadnjih 12 let? Uspešni, marljivi republikanci, katerih nekaj voditelj je že v zaporih.

Dva ubita

Ko se je bogati Clevelandčan Wm. Leahy, 47 let star, 300 Bonnieview Rd. stanujoč vračal preteklo soboto iz Erie, Pa., se je njegov avtomobil prevrnil, pri čemur je bil ubit Leahy in njegova 18 letna hči, ki je bila od rojstva hroma. Tudi Mrs. Leahy je dobila nevarne poškodbe. Obenog sta ji zlomljeni.

KDO JE DANES GOSPODAR ZRAKA?

Blazen mladenič, izpuščen iz norišnice, je ubil takoj dva soseda

New Lexington, Ohio, 16. maja. Pred nekaj tedni je bil izpuščen iz državne blaznice v Columbusu 22 letni Gerald Miller. Ker ni bil posebno nevaren, so ga poslali domov, da naredi prostor drugim, bolj nevarnim blaznežem. Blizu vasi New Reading, Perry county, sta živela William Lardier, in njegova sestra, Mrs. Pauline Crossat. Tam blizu je bival tudi Gerald Miller, na farmi, in sicer pri svojem očimu in mačehi, Mr. in Mrs. Prigh. Miller je odšel z doma danes in vzel s seboj puško, rekoč, da bo streljal jazbece. Lardier in njegova sestra sta pazila na mčza, ki je oral na farmi, ko se je približal Miller. Pomeril je s puško najprvo do moškega, ki se je takoj zgrudil, nakar je streljal tudi na žensko, katero je smrtno zadel, toda splazila se je še v spalnico, kjer se je zgrudila. Miller se je potem vrnil domov in povedal staršem, kaj je naredil. Poklicali so šerifa. Njemu je povedal, da je ustrelil Lardierja, ker ni hotel iti v armado, njegovo sestro je pa ustrelil, ker je "grešila z njim."

Lekarnarji na delu

Zveza lekarnarjev v državi Ohio je začela s hudim bojem proti nameravanemu davku na cigarete in cigare. Izjavili so se, da če bo ta davek upeljan, da bodo kadilci plačevali 80-krat toliko davka, kot pa n. pr. ljudje, ki imajo denar na banki. Od vsakih \$100 na banki bo znašal davek 20 centov na leto, dočim vsakih \$100 na banki bo znašal davek \$100 tobaka na leto, plačati \$16 davka. Radi tega davka se bo pričela butlegarija s tobakom, ki se bo razpasla po vsej državi.

Kdo ve?

Iz Racine, Wis., se je oglasila Mrs. Frances Sebenik, ki bi rada zvedela za Mihaela Zadnika, ki se nahaja nekje v Clevelandu. Doletni je proščen, da se priklasi pri A. Grdina, na 62. cesti.

Štrajki sledijo, kjerkoli kompanije začnejo zniževati zaslužek

Washington, 16. maja. Sedaj ko se je oglasila delavska zveza, American Federation of Labor, se je zgenila tudi ameriška vlada glede znižanja plač. Zniževanje delavskih plač se je zadnje čase vedno bolj razpaslo. Oglasila se je tudi American Legion. Iz Bele hiše je prišlo sporočilo, da je predsednik Hoover naznanil, da mu je ravno tako pri srcu to vprašanje kot vsakega drugemu Amerikancu. Resolucija American Legion, da pozove Hoover zastopnike delavcev, bankirjev, farmarjev in industrijalcev k posebni konferenci, ki naj razmotriva o odpravi gospodarske krize, še ni dospela v Belo hišo. Medtem pa je vlada sama izjavila, da je pritožba American Federation of Labor radi zniževanja delavskih plač popolnoma upravičena, kajti tudi vlada je dobila zadnje tedne podatke, da znižujejo industrije delavske plače na levo in desno. Tekom enega samega tedna se je začelo v deželi deset novih štrajkov, in vzrok vsakega izmed teh je: znižana plača. Delavci v teh razmerah že komaj izhajajo, in pri znižanih plačah jim je za obupati. Nakladači v Duluthu bodo drugi teden dobili 15 procentov znižano plačo, zidarji in tesarji v Indianapolisu pa 20 procentov. Zlasti so se plače znižale ženskim službenkam, in sicer v mnogih slučajih za 35 procentov.

Kompanija se je podala in je sprejela delavce nazaj po starih plačah

Mansfield, Ohio, 16. maja. Štrajk 1,600 uslužbencev Empire Steel družbe je bil v soboto poravnani, ko so se vsi uslužbenci vrnili na delo z obljubo, da se jim bodo plačevale stare delavske plače. Kompanija je pred nekaj dnevi naznanila, da bo znižala plače za 15 procentov, in to je imelo za posledice, da so delavci pustili delo ter zaštrajkali. Medtem so pa delavci tudi naznanili, da ne bodo organizirali svoje unije, dasi kompanija ni tega zahtevala od njih. Štrajkarji so dali vedeti organizatorjem jeklarske unije naj zapustijo mesto, ker zaenkrat se ne nameravajo organizirati. Prošnje za sprejem v unijo so bile preklicane. Kompanija je trdila, da radi neznosnega gospodarskega položaja ji ni mogoče plačevati starih plač, toda delavci so solidarno nastopili in so se uprli znižanju plač, ker so vedeli, da pri znižanih plačah ne bi mogli shajati. V treh dneh je prišlo do pobotanja med kompanijo in med delavci.

Prijeta dekleta

Štiri mlada dekleta, o katerih smo zadnjič poročali, da so pobegnile iz zaporov v Marysville, Ohio, so že zopet na varnem. Dve ženski so dobili na domu njihovih sorodnikov v Columbusu, dve pa na nekem žitnem polju blizu Bellefontaine.

"V padisahovi senci"

Ako ima kdo izmed čitateljev šestere knjig "V padisahovi senci," ki so pred leti izšle v založbi "Glas Naroda" v New Yorku, je proščen, da se tozadevno oglasi v našem uradu.

* Francozi imajo v svojih hranilnicah \$940,000,000.

Ali je bivši senator George Bender tudi podpisane ponaredil?

Državni senator Nils Johnson je včeraj izjavil v Youngstownu, da ni nikdar podpisal nobene izjave glede poslovanje Lige, kateri je načeljeval tedanji senator George Bender, katerega umazano perilo se sedaj pere pred veliko poroto. Državni pomožni prosekutor Hertz je izjavil, da je Bender poslal na državnega tajnika v Columbusu zaprišeno izjavo glede dohodkov in stroškov Lige. Na tej izjavi je podpis državnega senatorja Johnsona, ki je bil tedaj podpredsednik Lige. Johnson pa sedaj trdi, da on nikdar ničesar podpisal ni, in mora biti podpis na izjavi, poslani na državnega tajnika, ponarejen. V resnici je podpis pisan s strojem. Nadalje je pomožni državni pravdnik izjavil, da je izdal varant za pet velikih bank v mestu, ki morajo danes prinesiti v dvorano velike porote vse knjige, iz katerih naj se dožene, koliko je Bender vložil denarja, koliko ga je izplačal. Nadalje morajo prinesiti tudi vse rekorde in zapisnike o osebnem premoženju Benderja. Mnogo novih prič bo zaslišanih tekem današnje preiskave, med drugimi tudi visok mestni uradnik, katerega ime se je doslej še zamolčalo. Bender še vedno molči.

Štiri dekleta pobegnili iz zaporov

Marysville, 16. maja. Štiri mlada dekleta so pobegnili iz zaporov tunkajšnje kaznilnice. Ena med pobegnilimi je tudi Ana Bogden, 23 let stara, ki se je tam nahajala radi poverbe. Dekleta so pobegnili na ta način, da so zvezale rjuhe in se spustile pri oknu drugega nadstropja navzdol. Kmalu potem je stražnik Union klub v Marysville poročal, da je prepoznal štiri mlada dekleta, ki so hotela ukrasti avtomobil izpred klubovih prostorov. Pobegla Ana Bogden je zelo nevarna separeca, ki ima že mnogo zločinov na svoji vesti, dasi je še zelo mlada.

Bičani, ker so kradli farmarjem purane

Wilmington, Del., 16. maja. Trije zamorci iz Henderson, Maryland, so priznali, da so farmarjem kradli purane. Obsojeni so bili, da dobi vsak tri udarce z bičem, potem pa 6 mesecev zapora.

V kongresnem poslopju je nastal ogenj

Washington, 16. maja. Ogenj je nastal v senatnem oddelku kapitola danes zjutraj. Šest kompanij požarne breme je despelja takoj na lice mesta, ki so v kratkem ogenj pogasile.

Smrtna kosa

V soboto je preminul po trimesečni boleznii v mestni bolnici mladi Joseph Štimec, star šele 24. Ranjki je bil doma iz Osilnice pri Kočevju, odkoder je prišel v Ameriko pred 10. leti. Bil je član društva sv. Jožefa, št. 146 KSKJ. Zapuščala starše Joseph in Ana Štimec in brata Antona. Pogreb ranjkega se vrši v sredo ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti, na 10105 Lena Ave., pod vodstvom L. Ferfolia. Naj počiva mirno v ameriški zemlji, preostalim sorodnikom pa gre naše iskreno sožalje!

Prevoz žganja

Policist James J. Bilek je bil suspendiran iz službe, ker so ga dobili, ko je prevažal žganje.

Polovico hiš v Chicagi bo moralo biti prodanih radi zaostalih davkov

Chicago, 17. maja. Državna zbornica premišljuje kako je mogoče rešiti lastnike hiš v Chicagi, da jim ne prodajo hiš, da se poplačajo zaostali davki in zaostale obresti na prve vknjižbe. Radi novega sistema plačevanja se v Chicagi eno leto sploh ni pobiralo davkov od hiš, in mestna vlada ni imela denarja, da bi plačevala svoje stroške. Sedaj je pa pravkar končana uradna doba, da bi se plačali davki za leto 1929. Toda namesto pričakovanih \$276,000,000 za davke, so dobili komaj \$100,000,000. Od dolžne svote za davke morajo lastniki hiš plačevati en procent obresti na mesec, dokler knjige niso urejene, in če do tedaj davek še ni plačan, se posestvo proda na javni dražbi. Bankirji v Chicagi so že kupili za \$300,000,000 davčnih varantov, da pomagajo mestni vladi, da lahko izplačuje tekoče stroške. Med ljudmi se je raznesla vest, da je novi sistem plačevanja davkov nepostaven, in to je mnoge napotilo, da so zadržali plačevanje davkov. Sedaj je bil narejen apel na državno zbornico, da to zadevo uredi.

Zopet 23 novih ameriških državljanov

V petek se je na zvezni sodnji v Clevelandu vršilo zaslišanje za pridobitev ameriškega državljanstva. Ob tej priliki so sledili naši ljudje dobili ameriško državljanstvo pravico: Anton Baron, Antonija Srebot, Andrej Kuret, Rudolph Brundula, Mary Petch, Joseph Trek, Louis Funtek, Jane Škrl, Joseph More, Albert Lang, Ivan Žagar, George Hunter, Peter Stanich, Albina Ivančević, Ana Bauerle, Anton Janša, Josephine Umek, Cecilija Zupančič, Ana Kos, Lovrence Trebotič, Ana Jalovec, Frank Pirnat, Charles Klun, Henry Mayer, John Jevnik, Mary Verovich, Frances Snabel, Louise Kccijan, Marko Resič, Frank Grom, skupaj 30 novih državljanov v petek. Zadnjič izkazanih 68, danes 30, skupaj letos 98 novih ameriških državljanov naše narodnosti. Vsem skupaj naše iskrene čestitke! Prihodnje zaslišanje na sodnji se vrši 12. junija.

V Michiganu bodo plačali davek od hmelja

Lansing, Michigan, 15. maja. Državna postavodaja je naredila postavo, glasom katere se obdavi slad in hmelj, kar se rabi za izdelovanje piva na domu. Gubernor je pa vetiral to postavo, toda državna zbornica je ponovno glasovala o postavi in jo sprejela z dvetretinsko večino. Davek bo prinesel državi \$2,500,000 letno.

Je ubogal in prihranil banki \$2000

Washington, 15. maja. Walter Mitchell, bančni sel, je nesel \$2,000 na neko banko. Ko je čakal pri prometnem signalu s svojim avtomobilom, je skočil neki ropar v avto, ki mu je zapovedal, da pelje naprej. Mitchell je peljal in zapeljal na neko gasolinsko postajo, kjer je zakričal na pomoč. Ropar je pobegnil.

* Mestni stroški se morajo znižati za milijon dolarjev, pravi manager Morgan.

* Poslopje državne opere v Kovno, Litvinska, je včeraj do tal pogorelo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
4117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 117. Mon., May 18th, 1931.

Izglede za ustavljeno priseljevanje

Letos bo število priseljenec najnižje izza leta 1862, celo nižje kakor v vojnem letu 1918. Letos bo pripuščeni v Zedinjene države manj kakor 100,000 priseljenec, ali 10,000 manj kakor leta 1918, ko je bilo število priseljenec najnižje.

Vsled kvote je bilo priseljevanje že pred leti zelo omejeno, v zadnjih mesecih pa je bilo vsled tukajšnje krize in depresije skoro takorekoč ustavljeno. Našim čitateljem ni znano, da so kljub vsem kvotnim olajšavam dobili v zadnjem času vsi ameriški konzuli in konzularni uradniki v Evropi natančne instrukcije iz Washingtona, v katerih je rečeno, da morajo priseljevanje kolikor mogoče omejiti, odnosno ustaviti, ne glede na kvotne določbe. Vlada v Washingtonu je zavzela v "konzularni" politiki novo smer, po kateri se morajo ravnati njeni predstavniki v inozemstvu.

Ameriškim konzulom je naročeno, naj enostavno ne izdajajo dovoljenj za priselitev v Ameriko, kar pomeni, da je za one, ki so namenjeni priti v Ameriko, prav malo ali nič upanja, da bi se jim želje uresničile. Vsled teh novih odredb imajo ameriški konzuli v inozemstvu pravico, vsled različnih — resničnih in navideznih — vzrokov, zavrniti 99 pršen izmed 100. V nekem slučaju v Angliji so rekli prosilcu, ki je prošil za vizo, da mora dokazati, da ima toliko denarja, da bo lahko živel v Ameriki pet do deset let brez dela. Mnogim je zabranjena naselitev vsled določbe glede kontraktne dela, kar pomeni, da se inozemskemu delavcu, ki bi dejal, da ima tukaj delo zagotovljeno, zabrani prihod vsled kršitve določbe glede kontraktne dela. Na drugi strani pa, če delavec, ki bi se rad semkaj priselil, prizna, da nima nobenega dela zagotovljenega, pa mu zopet prav tako zabranijo prihod, češ, da bi utegnil pasti v breme javne dobrodelnosti. Vidimo torej, da nikakor ni mogoče storiti, da bi bil volk sit in koza cela.

Tekom zadnjih osem mesecev se je znižalo priseljevanje za 50 odstotkov, in to priseljevanje takih oseb, katerim bi morala biti naselitev po kvoti dovoljena. Naselniški uradniki javno priznavajo, da je prikrajšanje tega naseljevanja permanentno ali stalno, in ne morda samo začasno radi depresije, ki vlada zdaj v tej deželi. Uradniki dalje priznavajo, da bo pod sedanjim sistemom priseljevanje takorekoč popolnoma ustavljeno, in da se bo izdalo dovoljenje naselitev samo maloštevilnim premožnim ljudem, ki bi se morda želeli naseliti v Ameriki. Z drugimi besedami rečeno: priseljevanje je ali bo v najkrajšem času popolnoma ustavljeno!

Proti-priseljeniška histerija je dosegla svoj višek pod novim ameriškim delavskim tajnikom Doak-om, tako da zdaj čitamo o nezaslišanih slučajih. Tako je bila dne 25. aprila deportirana iz Detroita Mrs. Lillian Larsh s svojimi štirimi mladoletnimi hčerkami, ki nimajo več očeta.

Uradno je bilo dognano, da je bila deportirana žena v državi Michigan rojena in vzgojena, toda je izgubila svoje državljanske pravice, leta 1917, ko se je poročila s Kanadcem William Larsh-om. Družina je prebivala nekaj časa v Detroitu, nakar je odšla v Kanado. Pozneje se je vrnila družina nazaj v Zedinjene države, in sicer — kakor trde washingtonske oblasti — na nezakonit način. Larsh je umrl in ni zapustil svojcem ničesar, razen revščine. Dne 23. aprila so obvestili vdovo, da mora zapustiti Zedinjene države. Dva dni zatem so jo oblasti že deportirale v Wallacburg, Kanada, kjer je zdaj družina brez sredstev. Kanadske oblasti so se izkazale vendar bolj velikodušne in človeške, ker niso poslale nazaj v Zedinjene države starejše 11-letne hčerke, ki je bila rojena v Detroitu ter tako odrgale mater od otroka.

To so blagoslovi republikanske vlade v Washingtonu, ki je ob volitvah obljubljala delavstvu nebesa na zemlji.

VELIKI POLITIČNI SHOD V EUCLIDU

Za petek, 22. maja se sklicuje velik politični shod v Euclidu, ki se bo vršil zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Shod se sklicuje ponajprej radi tega, da se državljani pogovorijo radi manager sistema, ko se bodo vršile volitve dne 2. junija in da-li naj naši volilci volijo za ali proti nameravanemu načrtu, da se nastavi managerja v Euclid. V kolikor nam je do zdaj znano, je večina naših ljudi proti temu sistemu. Da se prepričamo, kako stoji situacija, se sklicuje ta velevažni shod, na katerem nastopi poleg našega župana Ely-a, tudi več slovenskih govornikov. Razpravljalo se bo o važnosti volitve župana direktno, o nastavitvi managerja, katerega izvolijo councilmani na svoji seji.

V kolikor nam je poznan v splošnem manager sistem, se do danes ni obnesel, posebno v Clevelandu je bilo razočaranje med

porazi. Mi moramo imeti moža, ki bo v resnici zastopal ljudstvo in njegove interese, ne pa, da bi zastopal le par oseb.

Posebno v Euclidu moramo biti pozorni, da se manager načrta uresniči, ker potem bi bil naš narod čisto brez moči in bi kaj teško postavil svojega councilmana v mestno hišo. Potem se ne bi volilo po wardah, pač pa bi vsi okrajji volili skupno, kolikor councilmanov bi bilo treba izvoliti.

Ako ste torej za to, da se o tem predmetu razpravlja, potem ne pozabite priti v petek zvečer v S. Društveni Dom na Recher Ave., kjer se bomo pogovorili, da-li naj se odvzame ljudstvo pravico, da direktno volijo svojega župana, ali naj samo par oseb ima to pravico, da nam nastavi načelnika mestne vlade, ki bi nam ne bil po godu. Sedaj je čas! Sedaj pred volitvami se moramo skupno pogovoriti in pripraviti, da skupno porazimo ta načrt, ki ni pripraven za našo občino, najmanj pa za nas Slovence. Ako se gotovim agitatorjem posreči uresničiti njih načrt za 'Manager Plan,' bo po volitvah prepozno in se bo pričel tudi tukaj boj za odpravo istega, kot se vrši že leta in leta v Clevelandu. Da prihranimo stroške davkoplačevalcem, moramo iti vsi kot eden na volišče. Vsak naj bo agitator, vsak naj med svojimi prijatelji agitira, da se gotovo udeleži vo-

litev, da bomo z večino glasov prodrli in ovrgli ta čuden sistem mestne vlade, katerega nam hočejo urediti. Vsi Jugoslovani moramo kompaktno nastopiti na volišču, vsi voliti proti nameravanemu načrtu, poraziti ga z veliko večino, da pozneje izgubijo veselje tisti, ki želijo upeljati tak sistem mestne vlade. Vsi tu naseljeni Jugoslovani, katerim je na tem, da nas ne bodo pozneje šikanirali in katerim je na tem, da imamo svoje zastopstvo v mestni hiši, vsi na shod 22. maja in potem vsi 2. junija glasovati proti manager sistemu!

Ne pozabite: od vas je odvisno, kakšen sistem vlade bomo imeli po 2. juniju. Državljanje ste tisti faktor, ki ima odločiti, da-li obdržimo nadaljni način volitve župana po volivcih, ali naj nam vlada pozneje manager, ki bo le orodje raznih politikov. Za zgled naj nam bo mesto Cleveland, kjer je bilo pod vlado managerja, ali bolje rečeno councilmanov, toliko grafta, da je prišlo celo do umora, ker so se razne višje osebe bale, da ne bodo izdane, koliko so goljufale ljudstvo tekom časa, ko je bil na čelu mestne vlade od councilmanov postavljeni manager.

Se enkrat: V petek, 22. maja vsi na shod v Društveni dom na Recher Ave., in 2. junija vsi v volivne kočice in oddajte svoj glas proti manager sistemu!

Joseph Kraince.

NI PRAV, PA NI...

Slovensko časopisje v Ameriki (s par častnimi izjemami) tako rado ponatiskuje iz starokrajških listov razne umore, rope, pretepe in druge take skandale, ki se slučajno prigode v naši stari domovini.

Da se gode take stvari v stari domovini, je žalostno, toda domovina kot taka ni temu kriva in dogajale so se in se bodo, kot se godi po vsem svetu. Največ je krivo temu brezmejno uživanje alkohola in pa vroča fantovska kri. Veseli smo in smo ponosni, da se take stvari ne gode med nami, izseljenci. In če se, je to jako redek slučaj.

Če se zgodi v stari domovini kak pretep, poboj, umor ali kaj podobnega, je seveda to novica za starokrajško časopisje, nikakor pa ni lepo od slovenskega časopisja v Ameriki, če take kriminalne incidente ponatiskuje in tako razširja take vesti po svetu, da dobe tukajšnji naročniki slovenskega časopisja slab utis o naši domovini.

Naše mnenje je: če nimaš nič dobrega zapisati o svoji domovini, pa tudi slabega ni treba. Narod v domovini gotovo ni hvaležen tukajšnjim urednikom, če ponatiskujejo stvari, katerih se časopisje doma samo sramuje. In naši tukajšnji uredniki najraje pripočujejo take starokrajške novice, ker mislijo, da jih ljudje najrajši berejo.

Sicer je morda res, da ne delajo tega namenoma, ampak rabijo škarje samo radi tega, ker jim manjka gradiva za svoj list,

KAKO PROPADA ISTRSKI KMET

Narodno življenje v Istri je povsem uničeno, pa to Italijanom ne zadostuje. Uničiti hočejo tudi gospodarsko samostojnost istrskega kmeta. Izborna sredstvo jim nudi srednjeveški sistem davčnega izterjavanja. Po tem sistemu se davki pobirajo v dvomesečnih obrokih. Za kmeta ni to praktično. Moral bi imeti vedno stotake v blagajni, ako naj bi redno plačeval obroke. Ker je to nemogoče, ima blagajno odedruh za vso okolico in tako spravlja kmete podse. Vrhu tega je davčni zakup drugi vir gorja. Zakupniki iščejo dobička. Zato zlorabijo kmetovo pomanjkanje pravne izobrazbe in njegovo pod Avstrijo privzgojeno zaupanje in objektivnost javne uprave. Odirajo, iztirjavajo goljufno izmišljene vsote in nalašč vodijo svoje poslov-

pa so preleni, da bi sami kaj napisali ali prevedli iz številnih ameriških magacinov, kjer se lahko dobi prikladnega gradiva za list, ki zanima naše ljudi. Ampak, seve, zato si je treba pa vzeti časa.

Laško je uredniku, ki dobiva po pet starokrajških listov, pa izreče najbolj "zanimive" stvari, novice in članke, pa jih nese stavcu, da jih nastavi. Tako je lahko biti urednik lista.

Pa človek fantom se zameril ne bi, če bi ponatisnil vsaj take novice: smrti, nesreče, novice o gospodarstvu in napredku domovine, ne pa tistih groznih "novic" o ropih, pobojih, tatvini itd.

Kakor rečeno, samo par častnih izjem je med uredniki slovenskih časopisov v Ameriki, ki tega ne delajo, za kar jim gre vsa čast. Teh časopisov ne bomo tukaj naštevati, ker jih bravci gotovo sami poznajo in odobravajo njih principe v časnikarstvu.

Če ne moreš ali nimaš ničesar dobrega zapisati o naši stari domovini, slabega tudi ni treba, da ne bomo mislili, da je radi par slabih zgledov, vsa Jugoslavija ena sama velika šnopsarna in de generirana jama razbojnikov. Če vzame naš človek tukaj en tak časopis v roke in vidi med starokrajškimi novicami samo kup umorov in pobojev, si bo mislil, da v Jugoslaviji ne delajo drugega, kot da se pobijajo in morijo.

Fantje, pustite škarje pri miru, pa rabite malo več pisalnih stroj!

KAKO PROPADA ISTRSKI KMET

nje tako, da kmet, če le mogoče, zamudi plačilni dan, da mu zaračunajo štiri odstotne obresti za zamudo. Če se zamuda kolikaj zategne, pridejo rubit.

Rubežen je tudi posebnost pod Italijo. Davčni zakupnik pobere in odzeme vse, kar se odnesi da: živino, živeč, obleko, posteljo, itd. Za licitacijo vzamejo navadno dosti več blaga, nego znaša njihova terjatev. To pa zato, da pri tej priliki odneso njihovi pajdaši za malenkosten denar vso vrednost. Kajti brž ko je krita zakupnikova vsota, je licitacije konec in se raznese kmetov živčev in inventar na vse vetrove. Če terja n. pr. sto lir, bo zaplenil poleg prasiča še pet hektov vina, izlicitiral vse skupaj za stopenjdeset, pobral in šel drugam širit blagoslov dvatisočletne kulture.

Če inventarja in pridelka ni več, gre na boben kmetija. Pa ne posamezna parcela, kar vse nepremičnine en bloc. Zakupnik ima dobiti n. pr. 800 lir. Ne bo zaplenil par njiv, ampak vse nepremičnine, vredne 8000 lir. Ker manjka kupcev in denarja, gre kmetija za 800 lir v roke zakupnika. To je resničen primer, a po istem vzorcu jih je na stotine.

Na Porečini prehaja kmetija za kmetijo v roke zakupnika. Kmečka družina zaenkrat ostane na starem domu, a od pomladi dalje oče ni več gospodar, ampak kolon, podložnik, in pol pridelka in prireje bo prejemal zakupnik "sinjor," za obresti od tistih par stotakov. Ne gre več za posamezne slu-

čaje, to je sistem. Kakor je kmet v Italiji skoraj povsod kolon, "mezzadro" (na polovico), tako bo v desetih letih tudi po Istri, ako ne pride kaka rešitev. Fašizem še posebno pospešuje ta proces, ker nalaga tako visoke daviščine, da se ruši pod njih bremenom celo industrialno gospodarstvo, kaj šele kmetija.

Okoli osemstvo kmetij na Porečini je na bobnu. Za majhne denarje bodo vse to priseljeni Lahi pobrali. V Vrsaru (Orsera), ki je obmorsko italijansko mesto, je 60 posestev zarubljenih. Tudi italijanski kmet se ne veseli takšne osvoboditve in si kar javno želi vojne ali revolucije, da otrse se sebe strašni Damokljev meč grozeče razlastitve.

Ekspedicija v Matto Grosso

Raziskovalci so izpostavljeni vsakovrstnim nevarnostim. — Enega člana ekspedicije je picila strupena kača, drugega zgrabil krokodil. — Krvoločne ribe.

Te dni sta se vrnila v Zedinjene države dva člana ekspedicije, ki je odšla lanskega decembra iz New Yorka v Brazilijo, da preišče ogromne predele Matto Grosso (Veliki gozd) in ostale nepoznane dele Brazilije.

Člana ekspedicije, ki sta se vrnila, sta John Newell iz Kalamazo, Mich., strokovnjak za radio in zvočne filme, in William E. Green, iz Trentona, N. J. Ob svoji vrnitvi sta povedala o zanimivih stvareh in avanturah, ki sta jih doživela v Braziliji z ekspedicijo, katero vodi Aleksander Siemel, južnoameriški vovnik in lovec.

John Newell si še ni popolnoma opomogel od solnčarice ter nezdravega podnebja, ki vlada v pokrajinah Matto Grossa. William E. Green pa je bil pičen od strupene kače ter je tudi mnogo pretrpel od pikov velikih komarjev.

Raziskovalci so prodrli 2,800 milj globoko v Matto Grosso ob Paragvaj reki, nakar so naredili svoj glavni stani v Descalvado, v Matto Grosso. Mnogo preglavice jim je delala deževna sezona, ki je bila nenavadno dolga in prodiranje jim je bilo silno otežkočeno vsled blata in poplavi.

Vodjo ekspedicije, Aleksandra Siemla, je napadel velik krokodil in raziskovalca pravita, da je pravi čudež, da napadeni ni bil ob nogo. Siemel je v goščavi v bližini vode stopil na mirno ležečega krokodila, katerega ni opazil, ali pa je mislil, da je kak hlood, nakar je reptil bliskoma dvignil svojo ostudno glavo ter s svojim strašnim zobovjem zgrabil lovca za nogo ter jo nevarno ranil. Ranjenca so morali spraviti takoj zopet nazaj med ljudi, nakar je ostal osem ted-

ČUDA V DEŽELI GORIL

Profesor Raymond Dart, znani zoolog univerze v Witwatersrandu, južna Afrika, se je te dni vrnil s svojo ekspedicijo iz pokrajine Kiwu, v belgijskem Kongu, kjer prebivajo gorile. Učenjak izjavlja, da namerava belgijska vlada zgraditi v osrčju te pokrajine laboratorij, kjer bodo učenjaki študirali te velike opice.

Domačini, ki žive v tej pokrajini, so male rasti, skoraj pravi pritlikavci, in ti so vodili ekspedicijo do brlogov in zatočišč, kjer prebivajo gorile. Na strmih pobočjih neke reke prebivajo črne gorile, ki imajo svoja prebivališča v gosti zaraščenih goščavah. Ko si je ekspedicija z veliko težavo utrla pot skozi goščave, je zadela na družino goril, ki je sestojala iz petih živali: velikega sameca, treh samic in ene male gorile. Dočim so ostale gorile pobegnile, je prišel "stari gospod" rjoveč in visoko vzvran nasproti motilec njih miru, pripravljen, da jih napade. Profesor Dart je pomeril s svojo karabinko nanj, da bi ga preplašil, toda ker se veliki samec ni ustavljal, temveč lomastil kar

nov v bolnici.

Ob neki priliki je podvzel Wm. Green malo ekspedicijo na svojo roko ter se s tremi Indijanci, ki so pripadali spremstvu velike ekspedicije, podal 125 milj daleč preko meje države Bolivije. Preživljali so se z mesom bivolja, ki so jih streljali na poti. Poleg tega pa so jedli tudi opice, meso krokodiljih repov in drugo, kar velja slaščica med domačini brazilskih džungel. Deseti dan so ujeli s pomočjo svojih psov na zanko mladega tigra ter ga vzeli seboj.

Ko je hotel nekega dne Green leči v svojo visoko brežo in je mislil pravkar sestiti vanjo, je nenadoma začutil silno bolečino na nogi nad členkom. Naglo je pogledal, kaj je, in z velikim strahom je opazil na tleh pod mrežico zvito kačo jiraraco, ki je ena najbolj strupenih južnoameriških kač in ki ga je pravkar picila. Green je brez pomišljanja vzela nož, zarezal v meso in razširil rano, nakar je natresel vanjo soli. Nekaj minut zatem so mu vbrizgali v rano posebni serum, ki ga je imela ekspedicija seboj, kar je legel. Ko sta pripela raziskovalca pretekli teden v New York, je bila rana še vedno vidna in ne še popolnoma zaceljena.

Dalje sta raziskovalca pripovedovala o majhnih krvoločnih ribah, katere prebivajo v ogromnem številu v nekaterih brazilskih rekah in ki napadejo v vodi bodisi človeka ali žival. To so takozvane piranha ribe, ki so dobro znane vsem raziskovalcem brazilskih džungel. Nekega dne sta bila raziskovalca priča, ko je ogromna množina teh rib napadla doraslega vola ter ga v petindvajsetih minutah pozrla.

Mož in žena sedita pri zajtrku in možiček poboža ženo po licu in reče:

"Ljuba špelca, verjemi mi, da sem prišel do prepričanja, da ni nikjer tako prijetno kot doma."

"No, potem ste se pa že skregali pri marjašu sinoči," odvrne žena.

Rojak se je prehladil in gre k zdravniku. Zdravnik ga preišče in mu reče:

"Bojim se, da imate dvojno pljučnico."

"Kaj ne poveste!" se začudi Majk. "Pa mi boste zapisali zato dva preskripta?"

"Kako si pa obogatel?"

"Stopil sem v kompanijo z nekim bogatinom: on je imel denar, jaz pa bogato skušnjo."

"Pa je šlo to skupaj?"

"Gotovo da je šlo! Sedaj ima on bogato skušnjo, jaz pa denar."

Oče modernega dekleta reče svoji hčeri: "Lizika, sedaj ko bo šla mama na počitnice, me boš morala ti vsako jutro o pravem času zbuditi, da ne zamudim dela."

"Kar brez skrbi bodite, ata; bom že gledala, da pridem o pravem času zjutraj domov."

Če verjamete al' pa ne.

Nekdo je bil obdolžen nekega prestopka in je bil radi tega klican na sodnijo. Najel je odvjetnika in ta ga pouči, naj se izjavi krivim na sodniji, ker bo potem dobil veliko milejšo kazno. Ko pride torej obtoženec pred sodnika, ga ta vpraša:

"Kriv ali nekriv?"

"Kriv, kriv, gospod sodnik, pa tudi lahko to dokazem s pričami," izjavi ognjevit obtoženec.

Podeželski zavarovalniski agent stopi v prodajalno, kjer ne vidi nobenega človeka, pač pa zasliši iz zadnjega dela trgovine velik prepir. Gre bližje in vidi trgovca v prepiru z nekim odjemalcem. Trgovec je držal v roki revolver, namenjen na prsa odjemalca, ta je pa držal v roki velik nož in ga vihtel nad trgovcem. Zavarovalniski agent se spomni, da je vzel trgovec pred nedavnim pri njem zavarovalno polico za \$25,000, njegov nasprotnik pa, ki je držal v roki nabrušen nož, je pa tudi imel pri njem zavarovano svoje življenje in sicer za \$20,000. To je pa dalo agentu misliti, pa hitro stopi med oba nasprotnika in jima zakliče: "Počakajta no malo! Kaj bi se ne dala stvar na kak drug način poravnati?"

"Kako pa veš, da je 'stof,' ki ti ga je prodal butleger, dober?"

"Zato, ker je rekel, da ga ni treba takoj plačati."

Berač potrka na vrata. Hišna gospodinja pride odpret in ga vpraša:

"Ali niste vi ravno tisti, kateremu sem dala zadnji teden kozarec vina?"

"Ja, ja, meni ste ga dali; pa sem prišel vprašati, če bi mi ga prodali eno steklenico."

Ravno pred hišo nekega farmerja se avtomobilistu izmuzne iz rok vodilno kolo, avto se zažene na breg in se prevrne, da so kolesa štrlela kvišku. Iz hiše pride star ameriški farmer s pipico v ustih, se vsede na fenc in zadovoljno vpraša:

"Well, well in well, kakor vidim, se vam je pripetila nesreča!"

"Eh, kaj še!" odvrne nevoljno meščan. "Nalašč sem prevrnil avtomobil, da vidim, kaj za en vrag žene kolesa okoli."

Mož in žena sedita pri zajtrku in možiček poboža ženo po licu in reče:

"Ljuba špelca, verjemi mi, da sem prišel do prepričanja, da ni nikjer tako prijetno kot doma."

"No, potem ste se pa že skregali pri marjašu sinoči," odvrne žena.

Rojak se je prehladil in gre k zdravniku. Zdravnik ga preišče in mu reče:

"Bojim se, da imate dvojno pljučnico."

"Kaj ne poveste!" se začudi Majk. "Pa mi boste zapisali zato dva preskripta?"

"Kako si pa obogatel?"

"Stopil sem v kompanijo z nekim bogatinom: on je imel denar, jaz pa bogato skušnjo."

"Pa je šlo to skupaj?"

"Gotovo da je šlo! Sedaj ima on bogato skušnjo, jaz pa denar."

Oče modernega dekleta reče svoji hčeri: "Lizika, sedaj ko bo šla mama na počitnice, me boš morala ti vsako jutro o pravem času zbuditi, da ne zamudim dela."

"Kar brez skrbi bodite, ata; bom že gledala, da pridem o pravem času zjutraj domov."

1931	MAY	1931
Su	Mo	Tu
3	4	5
6	7	8
9	10	11
12	13	14
15	16	17
18	19	20
21	22	23
24	25	26
27	28	29
30	31	

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

MAJ

23.—Ženski klub Slovenskega Doma, zabavni večer v Slovenskem Domu.
 24.—Sloboda, popoldan in zvečer, v S. D. Domu, Waterloo Rd.
 24.—Klub Pipa, piknik pri Anton Gorišku na Green Rd.
 30. in 31.—"Krstija" v beli Ljubljani, ki jo priredi Ljubljanski klub v Slovenskem Društvenem Domu na Recher Ave.
 30.—Društvo Euclid št. 29 SDZ, veselica na štrumljevih prostorih.
 31.—Skupna društva fare sv. Vida priredijo piknik na špelkotovih farmah.
 31.—Društvo Warrensville, št. 31 SDZ, piknik pri A. Gorišek na Green Rd.
 31.—Društvo Soča, piknik na Močilnikarjevi farmi.
 31.—Piknik društva Brooklyn št. 135 SNPJ na železnikarjevih prostorih, 4002 Jennings Rd.

JUNIJ

7.—Društvo Bled št. 20 SDZ, piknik na Goriškovi farmi na Green Rd.
 7.—"Zarja" piknik pri Gorišku v Noble, O.
 7.—Društvo Doslužencev, piknik na Pintarjevih farmah.
 14.—Clevelandski Sokol piknik v Slov. Društ. Domu 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio.
 14.—Društvo Napredni sosede, št. 144 SSPZ piknik na Jennings Rd.
 14.—Društvo sv. Alojzija, piknik na cerkvenih prostorih, Maple Gardens, Maple Heights.
 14.—Piknik društva sv. Ivan št. 4, na štrumljevih farmi.
 14.—Podružnica št. 25 S. Z. Z., razviti zastave v S. N. Domu.
 21.—Društvo Zvon, piknik na Goriškovi farmi, Randall, O.
 21.—Društvo sv. Jožefa, št. 169, KSKJ praznuje 10-letnico svojega obstanja. Dopoldne cerkvena slavnost, popoldne pa piknik na Močilnikarjevih farmah.
 21.—Piknik Kluba slovenskih vdov, na štrumljevih farmi.
 21.—Društvo sv. Lovrenca št. 63 KSKJ, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Heights, Maple Gardens.

28.—Ameriški slovenski "Orel," javna telovadba in piknik na štrumljevih prostorih.

28.—"Hrvatska Svoboda" piknik v Slov. Društvenem Domu 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio.

28.—Piknik S. N. Doma v Maple Heights, v Maple Gardens.

28.—Dramsko društvo Ivan Cankar piknik na Močilnikarjevi farmi.

28.—Društvo Lovci sv. Evstahija, piknik na Goriškovi farmi v Noble, O.

JULIJ

4.—St. Clair Rifle klub, piknik na Močilnikarjevi farmi.

4.—Društvo Kras št. 8 SDZ, piknik na špelkotovih prostorih.

5.—Piknik fare sv. Lovrenca na cerkvenih prostorih Maple Gardens v Maple Heights.

5.—Piknik društva sv. Sava št. 1, na štrumljevih farmi.

5.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ, piknik na Močilnikarjevi farmi.

12.—Klub Hinje, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Heights.

12.—Društvo sv. Vida, št. 25 KSKJ, piknik na špelkotovi farmi.

19.—Piknik skupnih društev Z. S. Z. na štrumljevih prostorih.

19.—Skupna društva Zapadne Slovenske Zveze priredijo piknik na štrumljevih farmi.

19.—Slovenska Delavska Zadruga Zveza, piknik na Goriškovi farmah v Noble, O.

26.—Piknik Slovenskega Doma, Holmes Ave., na Močilnikarjevi farmi.

AVGUST

2.—Skupna društva fare sv. Vida priredijo piknik na špelkotovi farmi.

2.—Društvo Tabor št. 139 SNPJ, piknik v Maple Gardens, Maple Heights.

9.—Društvo Kranj, piknik na Pintarjevih farmah.

16.—Dramsko društvo Naša Zvezda, piknik na Goriškovi farmah v Noble, O.

23.—Društvo Cvet, piknik na prostorih fare sv. Lovrenca.

30.—Društvo Ribnica št. 12 SDZ, piknik na Goriškovi farmi v Noble, O.

VIŠARSKA POLENA

Spisal

NARTE VELIKONJA

povem jaz, ker nimaš matere, da bi ti povedala."

Bolno so zvezele te besede, proseče in boječe.

"Pusti mater pri miru!" je planil Tine, kakor da ga je nekaj zbudilo. "Pusti jo. Ali je nima pravice omenjati! Kaj veš ti o tem? Nikogar ne grize vest radi nje. Ni mojega očeta grizla in drugih tudi ne. Nikogar! Vsakdo si lajša življenje po svoje. Ne brigaj se zame! Čemu se brigaš zame, to povej!" se je Tine otresal skeleče bolečine, ki mu je bila šinila skozi srce.

"Ti si Franceta ubil!" je počasi kakor iz groba govoril Blaž. "Jaz sem to videl!"

Tine se je za hip plašno nasmehnil.

"Sam je bil kriv!" je nato dejal kljubovaje.

"Slišal sem. Tako sem stal jaz za grmovjem, tako sta vidva pahalala hlode. Ti si udaril s cepinom po Pramu."

"In on je zamahnil nad menoj. Ali veš, kaj je dejal? Ali veš, kaj mi je vrgel v obraz?"

"Slišal sem. 'Pankrt,' je dejal, 'ti si s cepinom po Pramu?' je dejal."

"Da, kakor pred leti pri Brajdi, ko mi je vrgel harmoniko v glavo. 'Pankrt, ti pleši z metlo, ne pa z gruntarskimi hčeram.' Tega nisem pozabil!" je s strašno žalostjo in gnevom dejal Tine. "On je pozabil, jaz pa ne!"

"In zato si ga ti s cepinom? Zato si podvalil hlod še preko umirajočega. 'Tine,' je dejal, 'Tine, kaj si naredil?' In je bil mrtev!"

"In zakaj me ne ovadiš, če vse to veš?" se je izvijal Tine. "Zakaj me samo zalezuješ? Zakaj mi sediš kakor vedomec na vratu?"

"Sam se ovadi, sam se skesaj! Obletnica je!"

4.

"Ali nimaš poganjača, Matijec?" se je oglasil stric Matevž

za Matijcem, ki je sredi zameta pehal kravo z roko po gazi ter si preobziren ni vedel pomagati. "Zavpij nad njo in udari jo! Čemu pa imaš vrv?"

"Vrv? Kdo pa naj bije žival z vrvjo? Alo, Pirha!" jo je udaril z dlanjo ter se skoraj prestrašil svojega nenavadnega glasu.

Krava je začudeno planila naprej ter gazila sneg do kolen. Plaško je vohala v gaz, boječe prestavila prednje noge, stresla z glavo ter spet prhnila par korakov po gazi.

"Udari zares!" je za vihtel stric palico. "Samo malo bolj odločno je treba. Vsako reč moraš prijeto odločno! Le kar naprej stopi, bom jaz priganjal. Alo, Pirha! Spočita je, pa ti divja."

Stric Kosmač je oprezno stopal za njima.

"Če bi bil, kakor nisi, bi že imel priganjača. Pa bi lahko že svojo kravo gonil. Veš kaj, rekel sem, da je že čas. In ti še rečem: pazi, da ne zamudiš! Mladih dni ne bo nihče nosil za teboj in da bi ženske za tabo norele, si že prestar! In navsezadnje ima moški pravico in dolžnost, da vpraša," je govoril stric ter si brisal slino z brade, lovil s palico stopinje ter mežikal izpod košatih obrvi.

Matijec je nemo stopal pred kravo.

"Se če kravo kupiš, moraš vprašati. Kakšno staro gadvro ti še kdo ponudi, dobro telico pa le, če je prav sila. Zvedel sem, da jo Klančar prodaja. Bolezen ima v hiši. In sem se podvil, da je kdo drug ne odpelje. Lepo telico. Revez je sam, ženo ima v postelji. Pa revščino. In kakšnega otroka v tej revščini!"

Stric je za hip umolknil in čakal na besedo.

"Lepa telica," je povzel. "Alo, Pirha! Pravi, da mu je Bog dal telico radi žene in otroka. Za zdravnika. In mlado živinčca da

bo dal za ženo in otroka. Kravo je že prodal!"

"Zaradi otroka in žene?"

"Kaj pa! Da ne umrejo od lakote. Da je letos malo zaslužil. In zdaj tudi ne more nikamor. Sam je v hiši. In gleda telico in gleda mené. 'Čez mesec dni se bo otelila in bo imela mleko,' je dejal."

"Da bo?" je prisluhnil Matijec.

"On pravi!"

"In ste jo kupili?"

"Nisem!" je dejal stric. "Čez mesec dni bo vendar imela mleko. Ali naj vzamem otroku in bolnici mleko?"

"Če pa nima za zdravnika?" se je zanimal Matijec.

"Če nima, naj si zasluži. Ali nima rok? Kar precej bo pomlad in dela dovolj. Žena mu bo tedaj ozdravela in otrok bo tudi zrastel."

"Ali ste mu posodili?" je vprašal Matijec in bojazen je zvenela iz njegovih besed.

"Posodil? Na račun sem mu dal. Za delo poleti. Skoraj bi mu podaril tistih par grošev. Že radi otroka! Kakšen otrok je to!"

In pravi, da mu je Bog dal telico radi otroka. Da je še tele mislil prodati mesarju, pa ga je navdahnilo. In je ni!"

"In nimate delavca za to leto?" je s čudnim gnevom ugotovil Matijec. "Stradal bo revež in obresti bo plačal in krvavo odslužil," si je dejal natihem.

"Dva, dva mi je Bog preskrbel. Žena se bo tudi zlizala. Ta bolezen je samo iz bede in gladu. Nezabeljen krompir jesta, pa je ona v postelji. Otrok pa je raste, kakor da ga zrak redi!"

"In Klančar toži?"

"Kaj toži? Smeje se. Otroka gleda in pravi, da se je Bog nanj ozrl. Da, ozrl! Dal mu je takšno ženo in otroka! Sina. Toliko da mi ni padel okoli vratu, ko sem mu pustil telico. — Tudi to sem vedel," je dejal, — "tudi to je Bog dal radi žene in otroka! Ali nima prav?"

"Prav, navsezadnje pa ima le prav!" je potrdil Matijec. "Pil je," se je domislil. "Klančar ima tepkovec! Zato pa je tako zgovoren. — 'Tak stopi no, Pirha, pirhast!'"

"Povleci jo dobro, urno, da se z bilko ne dregaš v uho. Udari jo. Alo, Pirha!" jo je oplazil s palico po stegnu. "Tako, vidiš. V tebi je še vse premalo odločnosti! Se pljuniti moraš odločno, da se ti slina ne pcedi po hlačah!"

In res je odločno pljunil v sneg.

"Za vsako stvar moraš imeti odločnost. Vidiš, da povzamem: Oženi se, Matijec, oženi se!"

"Katera me pa vzame?" se je izognil Matijec.

"Katera? Klančarjeva gotovo ne več, ko že ima moža in otroka," je zbadljivo odvrnil stric. "Te ne boš več prenašal čez zid. Vem za drugo. Za starešino me povabi."

Matijec je rdel pri teh besedah kakor pirh.

Radi Klančarjeve mi ne more nihče očitati. Pustite jo na miru!"

"No, no, jaz sem tako za šalo! To je že tam, zato pa: oženi se!"

"Pri mojih letih?"

"Koliko jih pa imaš, tistih let? Alo, Pirha! Štirideset? Ne! Nimaš jih! Saj nimaš!"

"In ste rekli, da za moškimi moje vrste ne nore dekleta!"

"Da sem rekel? Vidiš ga, kako grizeš besede in obračšaš misel. Da sem rekel, da ne nore! Če sem to rekel — Prav. Moški mora vprašati. Ali ti je pa treba dekleta? Otroka neumnega? Da bi jo moral še pestovati? Kaj ne veš, da se lahko obrne. Oglej se za drugo! Vdovo. Ali nisem že rekel, da mi izbegavaš! Mlado vdovo brez otrok. Ali nisem že rekel? Takšno, ki jo dobro poznaš. Vprašaj Franco, da ti ne bo vest očitala. Dolzan si, po starem testamentu si dolzan in očetu si dolzan in gruntu si dolzan in hišnemu imenu si dolzan."

Zdaj veš, Franca se bo možila in če se ne pobrigaš ti, bo hiša ob ime! Zdaj veš, ko boš

potreboval starešine, pridi pome. Dobro srečo!" je še udaril po kravi, ki se je zagnala za Matijcem, ki je komaj ulovil klobuk ter zamrmral: "Bog jo daj!"

Stric je zadovoljno zrl za njima; v lice ga je grel tepkovec. Izpil ga je bil pri Klančarju skoraj maselje, kolikor si ga svojega ni privoščil ves mesec.

"Presneto zna! Da sem dožan očetu in gruntu in imenu!" je obstal Matijec zamišljen. — "Krava neumna!" se je bil umeknil Pirhi, ki je dvignila sprednji nogi in se mu hotela vzpeti na hrbet. "Vsega si me ponesnažila s svojimi umazaniami parklji."

Otresel je slamo in slino z rokava ter vlek kravo za seboj. "In da je Klančar hotel dati tudi telico zaradi žene in otroka! In da mu je Bog dal zaradi žene in otroka! Res, prav ima!"

(Dalje sledi.)

DNEVNE VESTI

Vatikan protestira pri španski vladi

Vatikan država, 15. maja. Papež Pij je naročil svojemu nunciju v Madridu, kardinalu Tedeschiniju, da uradno protestira pri španski vladi, ker slednja ni znala preprečiti divjih izgrediv, ki so se pripetili zadnje dneve po španskem, ko je bilo porušenih več samostanov in cerkev. Kot se poroča bo papeževa država zahtevala eventualno odškodnino od španske vlade.

Papež je imel drugi govor po radio

Vatikan mesto, 15. maja. Ob 11:30 dopoldne danes je papež govoril potom radia, in njegov govor se je lahko slišal po vsem svetu. Papež je govoril 30 minut, in sicer 10 minut v laškem, 10 v nemškem in 10 minut v francoskem jeziku. Predmet njegovega govora je bil o odnosih med delavstvom in kapitalom. Govor je bil zelo zanimiv.

Turški Metuzalem je bil prvič v zraku

London, 15. maja. Znani turški stavec, Zaro ago, ki je bil pred kratkim v Zedinjenih državah, je večeraj prvič poletel z zrakoplovom. Vprašali so ga pozneje, če je polet v zrak nevaren, nakar je odgovoril, da ni toliko nevaren kot — zakonski stan. Stari Turk je bil enajstkrat poročen.

Eden kateremu je zmrznil želodec

Kansas City, Kans., 15. maja. Jack Cunningham, uslužben pri neki gasolinski postaji, je bil v nevarnem stanju odpeljan v bolnico. V mrzlo vodo je dal suh led, nakar je to pijačo pil. Voda je imela 125 stopinj pod ničlo. Zmrznil je Cunninghamu pri tem njegov želodec, toda zdravniki upajo, da bo zopet prišel k sebi.

Glavar suhačev ne veruje v prohibicijo

San Francisco, 16. maja. Amos Woodcock, načelnik prohibicijskega urada Zedinjenih držav, ki je došel v to mesto, se je izjavil, da najboljša prohibicijska postava ne velja nič, dokler ljudje zahtevajo pijačo. Spremeniti bi se morala narava človeka, predno bi se ljudje odvadili piti.

* 1,000 zabojev žganja so zvezni agenti zaplenili v Boston, Mass.

* Governor države New York, Roosevelt, je došel v Pariz na obisk k materi.

* V Floridi upeljejo osem centov davka od galone gasolina.

MALI OGLASI

Farma naprodaj
 Jako čedna farma, ima 41 akrov, 12 akrov trte, nova hiša, 10 sob, plin, elektrika, ob tlakani cesti. Ena krava, dva konja, orodje in druge priprave. Brez agentov. Pišite ali oglasite se pri Anton Košiček, Dock Rd., Madison, Ohio. (118)

CESARJEVIČ RUDOLF NI IZVRŠIL SAMOMORA

Pred par dnevi je prinesel list "New York Times" izjavo profesorja dr. Friedrich Marxa, ki pravi, da ima na rokah verodostojne dokaze, da bivši cesarjevič Rudolf, avstrijski prestolonaslednik, ni izvršil samomora, ko so ga leta 1889 našli mrtvega v lovskem gradiču pri Mayerlingu obenem z njegovo ljubico, baronico Marie Vetsera. Profesor pravi, da ima na rokah dokaze, da je cesarjevič ubil tekmeč za ljubezen 17-letne baronice Vetsera.

Omenjeni profesor je predaval na dunajski univerzi v letih 1896 do 1899 in je bil dober prijatelj katoliškega duhovnika L. Muellera, ki je bil tudi profesor na isti univerzi. Temu duhovniku je neki kardinal zaupno povedal, da cesarjevič ni izvršil samomora, kot se je izprva govorilo, ker so hoteli prikriti pravo dejstvo o njegovi smrti, ker niso hoteli dati v javnost škandalozne ljubezenske afere cesarjeviča Rudolfa. Kardinal, ki je izdal skrivnost cesarjevičeve smrti, je bil kardinal Rampolla, ki je prisilil cesarja Franca Jožefa, da je priznal, da cesarjevič Rudolf ni izvršil samomora, ampak je bil ubit, ker bi sicer ne bil mogel biti pokopan po obredih katoliške cerkve.

Ker je kardinal Rampolla izsilil iz cesarja pravo resnico, je postal cesar velik sovražnik kardinala in se je maščeval nad njim pozneje s tem, da je s svojim vplivom preprečil, da leta 1903. ni bil izvoljen papežem.

Državni pravdnik Eklar v o n Langer, ki je preiskoval umor in dasi rezultat te preiskave ni nikoli prišel v javnost, je zaupal dr. Marxu podrobnosti umora cesarjeviča.

V jutru 29. januarja, l. 1889, so našli v lovskem gradiču pri Mayerlingu mrtvega cesarjeviča Rudolfa in baronico Vetsero. Dognalo se je, da sta udrla ponoči dva možka v njihju spalnico; eden teh je bil knez Baltazzi, brat matere mlade baronice Vetsera; ime drugega ni prišlo nikoli v javnost.

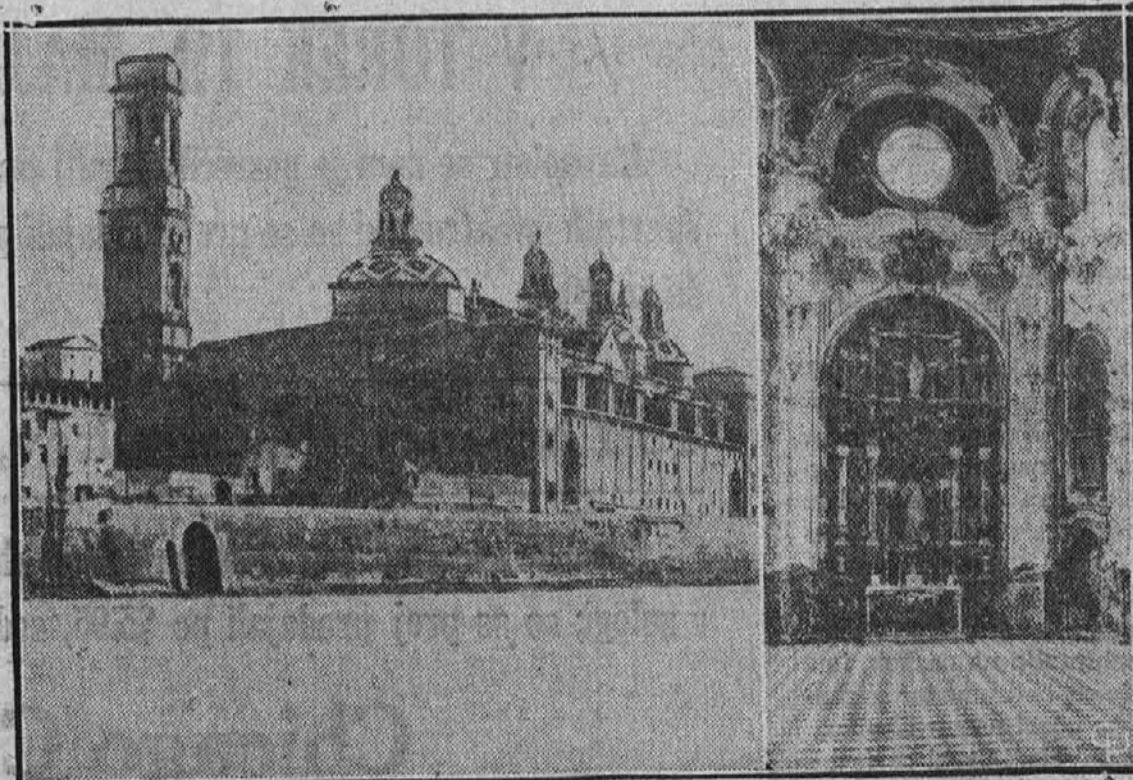
Takoj, ko se je naznanilo cesarju smrt njegovega sina, je dal ta v javnost vest, da se je Rudolf po nesreči ustrelil z lovsko puško, a baronica da je izginila. Tej vesti se ni verjelo in pozneje je cesar izjavil, da je izvršil Rudolf samomor in končno izjavil, da je bil ubit. Ime morilca ni prišlo nikdar v javnost, dasi se je govorilo, da je bilo v zaroto zapletenih več oseb, med njimi nadvojvoda Franc Ferdinand, ki je bil umorjen, kot znano, v

Sarajevu.

Glava cesarjeviča je bila popolnoma razbita po nekem topelem predmetu, najbrže biljardni palici. Kmalu zatem je bil knez Baltazzi pregnan iz avstrijskega dvora, kar je dalo povod govoricam, da je on umoril Rudolfa in svojo nečakinjo, baronico Vetsero, ker ni hotela pustiti Rudolfa, dasi je bil ta oženjen.

Jess Wingo, Kansas City, Mo., prevažalec ledu, je v skrbeh, kako bo preživel letos svojo družino, ki se je kar za tri člane pomnožila, ko je žena dobila trojčke. Že poprej je težko preživel svoje štiri otroke, sedaj pa kar sedem — Bog daj gorkega poletja, da bodo ljudje kupovali led, pravi Wingo.

Tudi te dve stavbi sta bili ogroženi, da bosta porušeni v zadnjih španskih nemirih: na levi je Notre Dame del Pilar v Saragosi, na desni je pa kapelica kartuzijskega samostana v Granadi.

HENRIK SIENKIEWICZ
POTOP

iz poljščine prevel
DR. RUDOLF MOLE

(Nadaševanje)

V tem so dospeli ostali vojaki prednje straže in obstali, mali vitez je tudi zadržal konja in ga obrnil k Švedom, kakor bi jim hotel zagraditi pot.

Nekaj časa so gledali drug drugega.

"Je še drugi! Tretji! Četrta! Četa kopa!" so začeli naenkrat klicati v švedskih vrstah.

In res so se začeli usipati od vseh strani jezdeci, izpočetka posamič, potem po dva, tri. Vsi so se ustavili poleg onega, ki se je pojavil prvi.

Kanneberg in Sveto sta prijezdila na čelu ostalih vojakov.

"Poznam te ljudi," je zaklical Sveto, čim jih je ugledal, "ta prapor je prvi udaril na grofa Valdemarja pod Golonbom. To so ljudje Čarnekega. On sam mora biti tu!"

Te besede so vzbudile osuplost, v vrstah je nastal globok molk. "Čutim neko zasedo," je nadaljeval Sveto. "Premalo jih je, da bi se upali postaviti po robu, toda po gozdovih morajo biti skriti drugi."

Tu se je obrnil h Kannebergu: "Vaša dostojnost, vrnimo se."

"Dobro svetuješ, gospod," je odgovoril polkovnik in namršil obrvi. "Splačalo se je odriniti, če bi se imeli vračati ob pogledu na par razcapancev! Čemu se nismo vrnili, ko smo ugledali samo enega? Naprej!"

Švedska vrsta je v tem hipu odrinila v najlepšem redu naprej, za njo druga, tretja, četrta. Oddaljenost med obema oddelkoma se je začela manjšati.

"Pozor!" je zapovedal Kanneberg.

Švedske muškete so se zganile kakor ena, železni vratovi so se iztegnili proti poljskim jezdecem.

Toda preden so zagrmelo muškete, so poljski jezdeci obrnili konje in se začeli umikati v velikem neredu.

"Naprej!" je kričnil Kanneberg.

Oddelek se je spustil na mestu v skok, da se je zemlja stresla pod težkimi konjskimi kopiti.

Gozd se je napolnil s krikom gonečih in bežečih. Po četrturni gonji, bodisi da so bili švedski konji boljši, bodisi da so bili poljski utrjeni zaradi pota, se je oddaljenost med obema vojskama začela manjšati.

Toda obenem se je zgodilo nekaj čudovitega. Ona izpočetka neredna poljska kopa se med begom ni le še bolj razkropila, nasprotno, bežala je v vedno lepšem redu, v vedno bolj ravnih vrstah, kakor bi sama naglost konj izenačila jezdece v vrste.

Sveto je to opazil, zadržal konja, planil h Kannebergu in začel klicati:

"Vaša dostojnost, to ni navadna četa, to so redni vojaki, ki se nalašč umikajo in nas vodijo v zasedo."

"Mar bodo v zasedi hudiči ali ljudje?" je odgovoril Kanneberg.

Pot je šla nekoliko vkreber in je postajala čimdalje bolj široka, gozd je postajal redkejši in na njegovem mestu se je že videlo neporaslo polje ali boljše ogromna poljana, obkoljena od vseh strani z gostim in sivim borovjem.

Poljski prapor je takoj pospešil beg, in pokazalo se je, da je poprej šel topo, sedaj pa se je v kratkem času tako oddaljil, da je švedski vojskovodja spoznal, da ga ne doseže več.

Ko so potem pridirjali do polovice poljane in videč, da je sovražnik dosegel že skoraj drugi konec, je začel zadržavati svoje ljudi in ponehavati v diru.

Toda, o čudo! Namesto da bi poljski oddelek utonil v nasprotni ležečem gozdu, je napravil ob kraju gozda polkrog in se obrnil

proti Švedom ter se postavil na enkrat v tako imeniten bojni red, da je vzbudil priznanje v samem sovražniku.

"Da!" je zaklical Kanneberg, "to so redni vojaki! Obrnili so se kakor pri večbi. Kaj neki nameravajo?"

"Gredo na nas!" je zakričal Sveto.

In res se je prapor spustil v silen dir. Mali vitez na žoltem konju je kričal nekaj na svoje, se spustil naprej in vnovič zadržal konja. Dajal je znamenja s sabljo in bilo je očividno, da je on poveljnik.

"Zares atakirajo!" je dejal osuplo Kanneberg.

In že so konji pod onimi zavzeli tako brzino, povesili ušesa in se v diru tako iztegnili, da se se skoraj s trebuhu dotikali tal. Jezdeci so se sklonili za vratove in se skrili za grive. Švedje, ki so stali v prednji vrsti, so ugledali le na stotine odprtih konjskih gobcev in bliskajočih se oči. In vihar ne gre tako hitro, kakor je drvel ta prapor.

"Bog z nami! Švecija! Ognja!" je zapovedal Kanneberg in dvignil sabljo v zrak.

Počile so vse muškete, toda v istem hipu se je zakadil poljski prapor s tako silo, da je razkropil na desno in levo prve švedske vrste in se zaril v to zmes ljudi in konj, kakor se zabije klin v razcepjeno drevo. Nastala je strašna zmešnjava, oklep je zadel ob oklep, sablja ob sabljo, in ta žvenket, konjski rezget, stok umirajočih ljudi je vzbudil vse odmeve, da se je začel oglašati ves borov gozd bitki, kakor se odziva strme gorske skale gromom.

Švedje so se za hip zmešali, zlasti ker je padlo znatno število njihovih vojakov, toda ko so se streznil, so šli krepko na sovražnika. Krili sta se strnili, a ker je poljski prapor tudi brez tega drl naprej, ker je hotel predreti, je bil takoj obkoljen. Sredina Švedov ga je suvala naprej, krili sta ga čimdalje bolj stiskali, toda kljub temu ga niso mogli raztrgati, ker se je besno branil, in sicer z vso ono neprimerno spretnostjo, ki je delala poljsko konjenico tako strašno v ročnem boju. Delovale so torej sablje proti mečem, ljudje so padali trumoma, toda zmagala se je že nagibala na švedsko stran, ko se je naenkrat pokazal izpod temne stene borovega gozda drugi prapor in naenkrat prihrumel z velikanskim krikom.

Vse desno švedsko krilo se je pod poveljstvom majorja Sveta obrnilo proti novemu sovražniku, v katerem so redni švedski vojaki spoznali huzarje.

Vodil jih je mož, sedeč na izbornem tigrskem konju, v kožuhu, z risjo kučmo in čapljinim peresom. Videti ga je bilo prav dobro, ko je jezdil ob strani vojakov.

"Čarneki! Čarneki!" se je razlegalo vpitje v švedskih vrstah.

Sveto je obupno pogledal v nebo, potem je stisnil konja s koleno in zdirjal v pošev.

Gospod Čarneki je spremil huzarje nekoliko korakov in, ko so šli v največjem diru, se je obrnil.

V tem je krenil iz gozda tretji prapor, on je takoj skočil k njemu in ga spremil; vsakemu je pokazal z bulavo, kam naj udari; dejal bi: gospodar vodi kosce ter jim odkazuje delo.

Ko se je naposled pokazal peti prapor, se mu je sam postavil na čelo in zdirjal tudi sam z njim v boj.

Toda huzarji so med tem že potisnili nazaj desno švedsko krilo ter ga čez čas popolnoma

razpršili. Ostali trije prapori so na tatarski način obkolili Švede in jih kriče začeli sekati z meči, bosti s sulicami, razbijati, mučiti, a naposled gnati med vriski in konjskim rezgetanjem.

Kanneberg je spoznal, da je padel v zasedo in da je pod nož privedel svoj prapor; ni mu bilo več za zmago, temveč je hotel le kolikor mogoče svojih ljudi rešiti, zato je ukazal trobiti na odhod. Krenili so torej Švedje v najhujšem diru proti cesti, po kateri so prijezdili od Velikih Oči, Čarnekega vojaki pa so tako zdirjali za njimi, da je sapa poljskih konj ogrevala švedske hrbte.

Čim dlje je trajala gonja, tem bolj neredna je postajala švedska vrsta, zakaj tudi Poljaki niso preganjali v redu, temveč je vsak gonil konja, kolikor je imel pare v nozdrvih, napadal, kogar je hotel, bil, kogar je mogel.

Pomešali so se med seboj. Nekateri poljski vojaki so prehiteli zadnje švedske vrste in zgodilo se je, ko je tovariš stal v stremenih, da bi tem krepkeje usekal pred seboj bežečega jezdeca, da je sam padel, zadet z mečem v hrbet. Pot do Velikih Oči je bila na gosto poslana s švedskimi trupli, toda tu še ni bilo konca gonje. Eni in drugi so padli z isto silo v bližnji gozd, tam pa so utrjeni švedski konji začeli zastajati in klanje je postalo še bolj krvavo.

Nekaj jezdecev je začelo skakati s konj in bežati v gozd, toda le par je storilo to, ker so Švedje iz prepričanja vedeli, da čakajo v gozdih kmetje, zato so rajši poginili od sabelj, nego v groznih mukah, s katerimi jim ni prizanašalo razjarjeno ljudstvo.

Drugi so prosili, naj jim prizaneso, pa večinoma zaman, zakaj vsak je hotel rajši pobiti sovražnika in ga dalje preganjati, nego ga ujeti, paziti nanj in se odreči nadaljnemu preganjanju.

Torej so pobijali brez usmiljenja, da se ni nihče mogel vrniti ter javiti poraza. Gospod Volodijovski je gonil spredaj z lanvadanskim praporom. On je bil namreč oni jezdec, ki je prvi prišel izzivat Švede, prvi udaril, a je sedaj, sedeč na konju, hitrem kakor veter, iz vse duše užival, želeč se nasiliti s krvjo in maščevati golonbski poraz. Vsak čas je preganjal kakega jezdeca, ko pa ga je dosegel, ga je ugasnil hitro kakor svečo. Včasih je jedil na vratu dveh, treh ali štirih, toda kratko, zakaj že čez hip so konji brez jezdecev bežali pred njim. Zaman je marsikateri Šved zagrabil lastni meč za ostrino in ga obrnil z ročajem proti vitezju v znak prošnje za usmiljenje, gospod Volodijovski se ni niti ozrl nanj, temveč je sunil s sabljo tja, kjer se vrat dotika prsi, zadal tako lahek, neznoten udarec, a oni je razširil roke, z obledelimi ustni izrekel eno ali dve besedi, potem pa se pogreznil v smrtni mrak.

Gospod Volodijovski pa se ni nič ogledoval, dirjal dalje in pokladal nove žrtve na zemljo.

Strašnega mesarja je opazil vrli Sveto; sklical je nekoliko najboljših jezdecev ter sklenil, če tudi žrtvuje lastno življenje, za trenotek zadržati pogon, da bi druge rešil. Obrnili so torej konje ter nastavili meče in čakali z ostrinami na preganjalce. Ko je gospod Volodijovski to opazil, ni niti za trenotek okleval, izpodbodel konja in padel v sredino mednje.

In preden je kdo utegnil treniti z očesom, sta že padli dve čeladi s konja. Nad deset rapirjev se je sedaj nastavilo proti prsim Volodijovskega, toda v tem hipu pridrve za njim oba Skrzetuskaja, Jozua Butrim Breznogi, gospod Zagloba in Rok Kovalski, o katerem je pravil Zagloba, da, ko se pripravlja na naskok, ima še zaprte oči in drema ter se zbudi šele, ko udari po sovražniku.

Gospod Volodijovski se je tako naglo sklonil pod sedlo, da so meči sunili v prazen zrak. Tega načina se je bil naučil od belograjških Tatarjev; ker pa je bil

maihen in nenavadno gibčen, se je izuril do take dovršenosti, da je izginil izpred oči, kadar je hotel, konju za vrat ali pod trehuh. Tako je izginil tudi sedaj in, preden so osupli jezdeci utegnili razumeti, kaj se je zgodilo z njim, se je zopet nenadoma dvignil na sedlo, strašen kakor divja mačka, če skoči z veje med prestrašene pse.

V tem so mu tovariši pomogli, raznašajoč smrt in zmešnjavo. Eden izmed jezdecev je položil gospodu Zaglobi samokres na same prsi, toda Rok Kovalski, ki ga je imel ob levi strani in ga ni mogel usekati s sabljo, je stisnil pest in ga mimogrede tako udaril, da je v tem hipu izginil pod konja, kakor bi ga bila strela udarila. Gospod Zagloba pa je radostno vzkliznil ter usekal po glavi samega Sveta, kateri je spustil roke in se s čelom uprl konju na vrat. Ko so videli to drugi jezdeci, so se razpršili. Volodijovski, Jozua Breznogi in oba Skrzetuskaja so se spustili za njimi in jih pobili, preden so še mogli napraviti sto korakov.

In pogon je trajal dalje. Konji Švedov so imeli čimdalje manj sape v prsih in so padali vedno bolj pogosto. Naposled je od tisoč najboljših jezdecev, ki so odšli pod Kannebergom, ostalo jedva nekaj čez sto, ostali so ležali v dolgi vrsti na gozdni poti.

Naposled so padli iz gozda. Stolpi Jaroslava so se jasno odražali v jasnem nebu. Že je stopila nadeja v srca bežečih, ker so vedeli, da stoji v Jaroslavu sam kralj in vsa moč, in da jim vsak hip lahko priskoči na pomoč.

A pozabili so, da so takoj po njihovem prihodu spravili z mosta mostnice, hoteč jih nadomestiti z močnejšimi.

Gospod Čarnecki je najbrže o tem zvedel po svojih vohunih ali pa se je hotel nalašč pokazati švedskemu kralju in pred njego-

vimi očmi posekati one nesrečneže, zato ni le zadrževal gonje, temveč je še sam skočil s šembekovim praporom naprej, sam sekal, sam svojeručno pobijal — tako goneč za tropo, kakor bi hotel z isto naglico sam udariti na Jaroslav.

Naposled so dospeli za stajo oddeljeno od mostu. Kriki s polja so dospeli v švedski tabor. Mnóžica vojakov in oficirjev je prihitela iz mesta gledat, kaj se godi onstran reke. Jedva so jih ugledali, so že spoznali jezdece, ki so zjutraj zapustili tabor.

"Oddelek Kanneberga! Oddelek Kanneberga!" je začelo kričati na tisoče glasov.

"Skoraj do zadnjega pobiti. . . Komaj sto ljudi prihaja!"

V tem hipu je pridirjal sam kralj, z njim Wittemberg, For-

gell, Miller in drugi generali. Kralj je obledel. "Kanneberg!" je rekel. "Za Kristusove rane! Most ni dovršen!" je zaklical Wittemberg, "do zadnjega jih posečejte!"

Kralj je pogledal na reko, narastlo zaradi pomladnih voda; tudi na splavih jim ni bilo mogoče priti na pomoč. Oni tam so se čimdalje bolj bližali.

(Dalje sledi.)

NAZNANILO PRESELITVE

Cenjenim rojakom v Euclidu sporočam, da sem preselil svojo trgovino iz 23921 St. Clair Avenue, na

23511 St. Clair Ave.

V DIMMSCHKOVE PROSTORE

Kjer bom nadalje vodil konfecijsko in grocerijsko trgovino

G. M. KABAY
23511 ST. CLAIR AVENUE

PRVI IZLET

v staro domovino priredi

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
na svetovnoznanem, modernem brozariku CUNARD LINIJE

BERENGARIA ki odpluje iz New Yorka dne 20. junija

Izletniki se bodo ustavili v "Lisieux" na Francoskem, kjer bodo počastili grob "Male Cvetke Sv. Terezije." Bodo si ogledali Pariz in druge znamenitosti na Francoskem. V Ljubljani bodo počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovnika K. S. K. Jednote pokojnega Rev. F. S. Sustersiča, itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listov itd., pišite na—
JOSEF ZALAR (ali K. S. K. J.), 1004 No. Chicago St., Joliet, Ill. ali na sledeče agente.

MIDTOWN BANK
(Leo Zakrajšek)
630 Ninth Ave., New York

JOHN L. MIHELICH CO.
(August Kollander)
6419 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

MIHALJEVIC BROS.
6201 St. Clair Avenue,
Cleveland, Ohio

CUNARD LINE
1022 Chester Avenue CLEVELAND, OHIO

SREČEN NAKUP

39c
RAZPRODAJA

PRI

Chicago Chain Store Co.

6101 Glass Ave., vogal E. 61. ceste

SE PRIČNE

V TOREK 19. MAJA, OB DEVETIH ZJUTRAJ

Ravnokar se nam je posrečilo kupiti prav poceni, kot še nikdar poprej, 200 deških volnenih športnih sweatrov, ki so se prej prodajali po \$1.50. Na tej razprodaji, dokler bo kaj zaloge, bodo šli za 39c.

150 broadcloth ostankov, po 3 jarde, po 39c

Posebna razprodajna cena na težkih dvojnih blanketih; samo 25 parov v zalogi; so se prej prodajali po \$5.95, sedaj naša razprodajna cena **\$2.49**

Chicago Chain Store Co.

6101 Glass Ave., vogal E. 61. ceste